

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4Pc/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200958
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8622200958.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v rodinnoprávnej veci navrhovateľky A. B., C. D., nar.XX.XX.XXXX, bytom X.mája XXX/X, XXX XX E. proti oprávnenému na výživné E. B., nar.XX.XX.XXXX, bytom X.mája XXX/X, XXX XX E. o zníženie výživného na plnoleté dieťa takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Svidník zo dňa 11.02.2019 č.k.XP/XXX/XXXX-XX vo výroku o výživnom tak, že výživné sa znižuje zo sumy 175,-eur mesačne na sumu 40,-eur mesačne počnúc dňom 07.06.2022, ktoré je matka povinná platiť k rukám oprávneného vždy do 20.dňa v mesiaci vopred.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka ako osoba povinná plnením vyživovacej povinnosti sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 07.06.2022 domáhala zmeny rozhodnutia, ktorým bolo naposledy rozhodované o výživnom pre jej syna ako oprávneného na výživné, a to zníženia výživného zo sumy 175,-eur mesačne na sumu 40,-eur mesačne.

2. Svoj návrh odôvodňovala tým, že rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn.7P/105/2018 bola zaviazaná prospievať na výživu svojho vtedy ešte maloletého syna E. sumou 175,-eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého. V návrhu uviedla, že v čase posledného rozhodnutia bol jej syn študent 1. ročníka Gymnázia DH vo Svidníku, medzičasom zmaturoval a hlási sa na Technickú univerzitu v Košiciach. Ona v čase posledného rozhodnutia pracovala v zahraničí, v Rakúsku, ale situácia sa výrazne zmenila, nepracuje už v zahraničí, ale stará sa o svoju chorú matku, ktorej zdravotný stav sa tak zhoršil, že je odkázaná na opatrovateľskú asistenciu, nakoľko má III. stupeň zdravotného postihnutia a musí sa o ňu sústavne starať 8 až 10 hodín denne. V návrhu uviedla, že

-2-

4Pc/6/2022

z uvedeného dôvodu je nezamestnaná a poberá len opatrovateľský príspevok 490,-eur mesačne z ktorého prispieva na úhradu nákladov na bývanie matke s ktorou býva, pričom náklady na SIPO sú cca 220,-eur mesačne. Tvrdiac, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k podstatnej zmene, nakoľko ona už nepracuje a jej príjem je podstatne nižší, ako keď pracovala, žiadala znížiť výživné na sumu 40,-eur mesačne s tým, že toto bude platiť k rukám syna vždy do 20.dňa v mesiaci vopred.

3. Plnoletý syn navrhovateľky ako osoba oprávnená na výživné (ďalej len „oprávnený“) sa k návrhu vyjadril písomne dňa 04.07.2022 tak, že s návrhom matky nesúhlasí, pretože v septembri nastúpi na vysokú školu, kde bude študentom 1.ročníka na Technickej univerzite v Košiciach, Katedra teoretickej a priemyselnej elektrotechniky. So štúdiom na vysokej škole budú spojené vyššie náklady ako mal

doteraz, k štúdiu potrebuje zakúpiť si notebook za cca 600,-eur a zvýšia sa mu aj mesačné náklady titulom ubytovania kde náklady budú cca 200,-eur mesačne, ďalej strava cca 60,-eur mesačne, cestovné cca 80,-eur mesačne. Uviedol, že doposiaľ ako študent nepracoval, živil ho aj ho bude živiť otec s ktorým býva v spoločnej domácnosti. Znížené výživné by pre nebo bolo absolútne nepostačujúce, preto návrh je podľa neho nedôvodný.

4. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na ktorom navrhovateľka na návrhu trvala. Uviedla, že zo svojho opatrovateľského príspevku po zarátaní nevyhnutných výdavkov, ako sú bývanie, strava, lieky nie je schopná platiť synovi viac ako 40,-eur mesačne.

5. Oprávnený na pojednávaní uviedol, že doklady o štúdiu a o výdavkoch s tým spojených na ktorých predloženie ho súd vyzval nepredložil súdu preto, lebo na štúdium nakoniec prijatý nebol. Prvotné prijatie bolo len podmienené, momentálne neštuduje a je zaevidovaný na ÚPSVaR vo Svidníku, je nezamestnaný, bez príjmu, neštuduje, nepoberá ani žiadnu dávku. Bude sa uchádzať o prijatie na vysokú školu v ďalšom roku. Nateraz by chcel absolvovať kurzy hradené cez ÚPSVaR za účelom získania pracovnej kvalifikácie. Podľa neho, čo sa týka nákladov matky, ak sa zaráta nielen opatrovateľský príspevok matky, ale aj dôchodok a vdovský dôchodok babky, tak matka má možnosť platiť mu vyššie výživné ako 40,-eur mesačne. Uviedol, že v súčasnosti matka platí mu reálne výživné len vo výške 20,-eur, keď v januári poslala mu ešte 50,-eur ale potom od februára už posielala len 20,-eur napriek tomu, že podľa rozhodnutia má to byť 175,-eur mesačne, čím jej vznikol na výživnom dlh vo výške 1.365,-eur. Sumu 40,-eur mesačne označil za absolútne nepostačujúcu. Tiež uviedol, že vie, že mu teraz mama nebude platiť výživné, ale ak by sa dostal na vysokú školu, bol by rád ak by mu platila aspoň 100,-eur mesačne a aj v súčasnosti bol by rád, ak by platila aspoň takú sumu, lebo všetko hradil a hradí mu otec.

6. Navrhovateľka na pojednávaní potvrdila, že reálne platí momentálne výživné len vo výške 20,-eur, a to z dôvodu, že došlo k náhlemu a rapidnému zhoršeniu zdravotného stavu jej matky, začala preto v januári riešiť opatrovateľský príspevok, pričom kým všetko zdokladovala, vydalo sa rozhodnutie a uplynuli lehoty tak bola až do marca bez akéhokoľvek príjmu. Ani následne z priznanej sumy príspevku 490,-eur mesačne nebola schopná platiť výživné 175,-eur mesačne, keďže potrebovala aj vrátiť peniaze, ktoré si požičala v čase keď bola bez príjmu.

7. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu a všetkých písomných vyjadrení účastníkov, vykonal dokazovanie vylúčením účastníkov, oboznámením sa s obsahom všetkých

-3-

4Pc/6/2022

účastníkmi predložených listinných dôkazov a spisu Okresného súdu Svidník sp.zn.XP/XXX/XXXX, pričom pri zisťovaní skutočného stavu veci zistil nasledovné.

8. Oprávnený sa narodil rodičom F. B. a A. B., C. D. (tu navrhovateľka), ktorých manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k.7C/23/2011-21 zo dňa 31.03.2011 a na základe súdom schválenej rodičovskej dohody bol v tom čase ešte maloletý E. zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 04.07.2012 č.k. 2P/77/2012-21 bol rozvodový rozsudok v časti o úprave práv a povinností rodičov k maloletému zmenený tak, že tento bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou 30 % zo životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. K zmene uvedeného rozsudku v časti výživného došlo následne rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 27.8.2013 č.k.6P/16/2013-28 ktorým bola schválená rodičovská dohoda v ktorej sa matka zaviazala prispievať na výživu maloletého E. zvýšeným výživným v sume 110,-eur mesačne počnúc dňom 1.5.2013. K poslednej úprave vyživovacej povinnosti matky ako osoby povinnej platením výživného k synovi došlo rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 11.02.2019 č.k.7P/105/2018-30 ktorým bol zmenený rozsudok tunajšieho súdu č.k.6P/16/2013 zo dňa 27.8.2013 v časti výživného tak, že bola schválená dohoda rodičov v ktorej sa matka zaviazala platiť zvýšené výživné na maloletého E. zo sumy 110,-eur na sumu 175,-eur mesačne od právoplatnosti rozsudku, s tým že výživné bude splatné vždy do 15.dňa v mesiaci k rukám otca maloletého. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.02.2019.

9. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn.XP/XXX/XXXX vyplýva, že v čase tejto poslednej úpravy výživného oprávnený bol študentom 1.ročníka Gymnázia DH vo Svidníku, matka v tom čase pracovala

ako opatrovatelka v Rakúsku, otec podnikal. Príjem matky podľa jej vyjadrenia bol v tom čase vo výške 770,-eur mesačne. Ako výdavky uvádzala cestovné vo výške 100,-eur mesačne ako aj poistenie s tým, že bez toho nie je schopná sa v Rakúsku zamestnať. Uvádzala aj výdavky na Slovensku súvisiace s bývaním a domácnosťou vo výške 250,-eur mesačne, keďže v Rakúsku pracovala ako opatrovatelka turnusovo, dva týždne bola v práci a dva týždne doma.

10. Pri svojom výsluchu na pojednávaní navrhovateľka uviedla, že od posledného rozhodovania o výživnom došlo k zmene v tom, že vtedy a až do septembra 2021 pracovala v Rakúsku a jej príjem na deň bol 55,60 eur čo za 2 týždne turnusu vychádzalo na 700 až 770,-eur. V čase keď končila v Rakúsku opatrovala 2 osoby, preto mala lepší príjem cca 1.330,-eur mesačne z ktorého bola schopná platiť určené výživné aj ho riadne platila, avšak cca v novembri 2021 mama odpadla, absolvovala operáciu, bolo nevyhnutné sa o ňu začať starať a tak sa po rodinnej porade s bratom, ktorý žije v Poprade dohodli, že sa o ňu bude starať ona, aj keď sa tým zníži jej príjem, lebo mali len dve možnosti, ako situáciu riešiť, a to buď dať mamu do nejakého zariadenia alebo že sa bude o ňu starať ona. Momentálne sa teda stará o mamu, ide o celodennú starostlivosť, niekedy má problém odskočiť si čo i len do obchodu, lebo trpne či sa niečo nestane. Uviedla, že zamestnanie si nájsť nemôže, nechcú aby sa o mamu starala cudzia osoba keď to môže s láskou robiť ona ako jej dcéra, mama by si cudziu osobu možno ani nepriala, pričom ona k nej príde o 06.00-07.00 ráno a do 15.00-16.00 hod. v závislosti od zdravotného stavu je pri nej. Navrhovateľka uviedla, že trvalý pobyt má pri mame, ktorá je vdova s dôchodkom niečo cez 400,-eur mesačne, ak treba, aj tam prespáva, inak býva u svojho priateľa v dome. Matke prispieva na bývanie sumou 120,-eur z celkovej sumy

-4-

4Pc/6/2022

nákladov 190,51 eur, čo preukázala Informatívnym dokladom SIPO (č.l.26 spisu), za bývanie u priateľa neplatí, prispieva u neho len na stravu cca 40-50 eur mesačne. Platí aj sporenie 25,-eur mesačne na pohrebné náklady, ak by sa jej niečo stalo. Má výdavky na lieky pre seba v súvislosti so svojimi zdravotnými problémami, k čomu predložia rozsiahle lekárske správy a tiež prispieva na lieky matke cca 10-30 eur mesačne, nakoľko niektoré by si mama zo svojho príjmu nemohla dovoliť. Nevlastní žiaden byt ani nehnuteľnosti, nemá úvery ani úspory a ani majetok väčšej hodnoty, všetko je na mame.

11. Oprávnený pri svojom výsluchu na pojednávaní uviedol, že čo sa týka jeho štúdia, študoval na gymnáziu, ale neprešiel externou časťou maturitnej skúšky, preto bude musieť test, ktorý je aj podmienkou prijatia na vysokú školu opakovať v marci na budúci rok. Štúdiom podľa toho, ako mu uviedla škola ukončil 25.05.2022, kedy mal prvý neúspešný test, opravný termín mal v auguste, ani vtedy sa mu ho nepodarilo napísať, posledný opravný termín je v marci na budúci rok. Na vysokú školu bol prijatý podmienčne, lebo stále mal možnosť opraviť si ten test, ale nakoľko sa mu to nepodarilo, prijatý nakoniec na vysokú školu nebol. Ak sa mu podarí ten test v marci urobiť, chcel by na vysokú školu nastúpiť a študovať informatiku. Býva v rodinnom dome s otcom a jeho priateľkou, do konca augusta bol posudzovaný ako študent, preto mohol mať študentskú brigádu, brigádnicky pracoval v júli a v auguste s elektrikou kde mal príjem 5,-eur na hodinu a mesačne si tak zarobil cca 700 až 800,-eur. Pracovať tam ďalej nemôže, lebo jednak už by to nebolo ako študentská brigáda, lebo už nie je študent a ďalší dôvod je, že daný zamestnávateľ momentálne nikoho nehľadá. Hľadá si preto inú brigádu. Uviedol, že otec je podnikateľ, pracuje s nábytkom, jeho príjem uviesť nevie, ale otec platí mu bývanie. Na poslednom pojednávaní oprávnený uviedol, že súhlasí so znížením výživného, avšak nie na sumu 40,-eur mesačne, ako navrhuje mama, ale tak, aby to bolo aspoň 100,-eur mesačne.

12. Navrhovateľka trvala na znížení výživného na sumu 40,-eur a to ku dňu začatia konania, t.j. ku dňu 7.6.2022.

13. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov zo dňa 21.02.2022 súd zistil, že uvedeným rozhodnutím bolo vyhovené žiadosti navrhovateľky podanej dňa 07.01.2022 a bol jej s účinnosťou od 01.01.2022 priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je F. D., nar.XX.XX.XXXX vo výške 490,14 eur mesačne z dôvodu, že podľa komplexného posudku bola menovanej stanovená miera funkčnej poruchy 50 %, čím sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím u ktorej sociálne dôsledky je navrhnuté kompenzovať peňažným príspevkom na opatrovanie, nakoľko stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je č.V s počtom bodov 40, čo znamená rozsah odkázanosti 8 až 12 hodín denne. Doplátok na príspevku

za mesiac január mal byť navrhovateľke vyplatený v najbližšom výplatnom termíne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia.

14. Z lekárskeho správ predložených navrhovateľkou vyplýva, že táto má viaceré zdravotné problémy, podľa záverov psychologického vyšetrenia na ambulancii klinickej psychológie zo dňa 06.09.2022 (viď lekárska správa na č.l.42 spisu) je neschopná vykonávať sústavnú celodennú prácu, naďalej je u nej nevyhnutná psychiatrická, neurologická rehabilitačná, a ďalšia starostlivosť a tiež individuálna psychoterapia.

-5-

4Pc/6/2022

15. Navrhovateľka tu podaným návrhom sa teda domáhala zmeny rozhodnutia, ktorým bolo naposledy rozhodované o výživnom pre jej syna ako oprávneného, a to zníženia výživného.

16. Podľa 157 zákona č.161/2015 Civilný mimosporový poriadok, (ďalej len „CMP“) rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 62 ods.1, 2 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu rozhodnutia o výživnom je potrebné porovnať okolnosti, z ktorých súd vychádzal pri určení výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom a okolnosti, aké sú v čase rozhodovania o návrhu na zmenu výživného, čo je rozhodujúce pre posúdenie, či došlo alebo nedošlo od posledného rozhodovania o výživnom ku podstatnej zmene pomerov, tak na strane rodičov ako aj dieťaťa. Je preto vždy potrebné porovnať okolnosti, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom a v období, kedy sa koná o návrhu na zmenu výživného. Nie je rozhodujúce to, či výživné, ktoré bolo naposledy určené bolo primerané, rozhodujúce je iba či došlo alebo nedošlo od doby posledného rozhodovania o výživnom k zmene pomerov. Za podstatnú zmenu pomerov ustálená súdna prax považuje prechod na vyšší stupeň školskej dochádzky, prípravu na budúce povolanie štúdiom na strednej škole, či vysokej škole, zhoršenie zdravotného stavu. U rodičov je to zhoršenie alebo zlepšenie majetkových pomerov, zvýšenie, prípadne zníženie príjmu, zmena v počte vyživovaných osôb a podobne. Je potrebné prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia posledného rozsudku. Teda nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné bolo primerané, resp. že doterajšie výživné je neprimerané.

-6-

4Pc/6/2022

22. Po porovnaní pomerov v čase posledného rozhodovania o výživnom s aktuálnymi pomermi je zrejmé, že došlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane navrhovateľky, ako osoby povinnej plnením vyživovacej povinnosti ako aj na strane jej syna ako oprávneného. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom na oprávneného rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k.7P/105/2018-30 zo dňa 11.02.2019 oprávnený bol maloletý stredoškólák, študent gymnázia. Medzičasom, dňa 22.1.2021 dovŕšil plnoletosť. Po ukončení posledného ročníka gymnázia sa jeho štúdium, ako to uviedol sám na pojednávaní považuje za ukončené dňom 25.05.2022. Tak mu to uviedla škola. Na vysokú školu ho neprijali, nakoľko ani pri opravnom termíne sa mu nepodarilo úspešne absolvovať test v rámci externej časti maturitnej skúšky. Stav v čase podania návrhu ako aj v čase rozhodovania súdu je teda taký, že oprávnený neštuduje, je evidovaný na úrade práce, po brigádnickej práci v mesiacoch júl a august, z ktorej mal príjem cca 700-800 eur mesačne je momentálne bez príjmu.

23. K podstatnej zmene došlo aj na strane navrhovateľky, ktorá v čase posledného rozhodovania bola zamestnaná, pracovala ako opatrovateľka v Rakúsku s príjmom cca 770,-eur mesačne, nakoľko od januára 2022 jej príjmom je len opatrovateľský príspevok vo výške 490,14 eur mesačne za opatrovanie jej matky, ktorá je odkázaná na pomoc 8 až 12 hodín denne. Súčasne podľa vyššie uvedenej lekárskej správy je navrhovateľka v súčasnosti neschopná vykonávať sústavnú celodennú prácu. Je tak zrejmé, pri zohľadnení nákladov na krytie len odôvodnených a nevyhnutných potrieb navrhovateľky (teda nie napr. nákladov na cigarety a podobne), že momentálne nie je v schopnostiach a možnostiach navrhovateľky platiť výživné v sume 175,-eur mesačne oprávnenému.

24. Ak oprávnený tvrdil, že súhlasil by so znížením výživného na sumu 100,-eur mesačne, tomu nebolo možné vyhovieť, k čomu súd uvádza nasledovné. Za najpodstatnejšiu zmenu, ktorá viedla súd k záveru o potrebe vyhovieť návrhu v celom jeho rozsahu je treba považovať zmenu na strane oprávneného, keďže ten po dosiahnutí plnoletosti a potom, čo opustil gymnázium momentálne v žiadnom ďalšom štúdiu nepokračuje. Taký stav bol tu v čase podania návrhu (podľa tvrdenia samého oprávneného jeho štúdium ukončené bolo 25.05.2022 a návrh súdu doručený bol 07.06.2022) a taký istý, ustálený, nezmenený stav je tu aj v čase vyhlásenia rozsudku (podľa § 217 ods.1 veta prvá CSP v spojení s § 2 ods.1 CMP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.) Ak sa tento stav zmení, teda ak oprávnený predsa len niekedy v budúcnosti nastúpi na vysokú školu a bude pokračovať v príprave na budúce povolanie, v súlade so zásadou elasticity vyživovacej povinnosti bola by to podstatná zmena pomerov na jeho strane odôvodňujúca zvýšenie výživného, aktuálne ale stav z ktorého súd musel vychádzať je taký, že oprávnený v štúdiu nepokračuje.

25. Plnenie vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu. Vyživovacia povinnosť (z uhla pohľadu prípravy dieťaťa na povolanie) končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese (prvá ukončená vysoká škola alebo univerzita), avšak netrvá vtedy, ak dieťa ukončilo prípravu na povolanie, má primeraný zdravotný stav a existujú preň pracovné príležitosti. Je na jednej strane potrebné brať do úvahy i záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam, danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci.

-7-

4Pc/6/2022

Nastať môže aj stav, že povinnosť platiť výživné zanikne len dočasne, pretože nie sú splnené predpoklady pre jej existenciu- napríklad dieťa je už schopné samo sa živiť- pričom pri zmene týchto podmienok môže sa obnoviť. Tento charakteristický znak vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sa nazýva elasticita (k tomu pozri napr. G., B., Zákon o rodine. Komentár. 3.vydanie. Bratislava. : C.H.Beck, 2019, komentár k § 62, s.389).

26. Podporne súd uvádza, že pojmy sústavná príprava dieťaťa na povolanie a nezaopatrené dieťa definuje viacero zákonov, ktorých účelom je zabezpečenie starostlivosti o nezaopatrené dieťa. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení za nezaopatrené dieťa v § 3 ods. 1 považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25. rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom, alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu

alebo úraz. Za sústavnú prípravu dieťaťa na povolanie sa podľa § 4 tohto zákona považuje štúdium organizované na strednej škole dennou formou, alebo ktoré sa uskutočňuje na vysokej škole dennou formou. Rovnako definuje nezaopatrené dieťa aj zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v § 9, podľa ktorého nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa: a) do skončenia povinnej školskej dochádzky, b) po skončení povinnej školskej dochádzky najdlhšie do dovŕšenia 26. rokov veku, ak: 1) sa sústavne pripravuje na povolanie, 2) pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť alebo 3) pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nie je schopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť (k tomu podporne pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn.26CoP/23/2022 zo dňa 06.07.2022)

27. Porovnaním okolností rozhodujúcich pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom, a v čase od podania návrhu na zníženie výživného súd dospel k záveru, že došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zníženie výživného pre oprávneného. Oprávnený po skončení štúdia na strednej škole na vysokej škole neštuduje, zdravotné obmedzenia vedúce k neschopnosti vykonávať zárobkovú činnosť neboli u neho zistené, ani ním tvrdené, sám oprávnený uviedol, že po ukončení štúdia na gymnáziu v lete v rámci brigád pracoval, zarobil si mesačne cca 700 až 800,-eur. Preto z pohľadu vyššie uvedených zákonných kritérií, vychádzajúc zo stavu v čase podania návrhu a ku dňu vyhlásenia rozsudku bol dôvod na vyhovieť návrhu navrhovateľky. Keďže ide o návrhové konanie, súd jej návrh prekročiť nemohol. Keďže podstatná zmena pomerov (tak na strane navrhovateľky ako aj oprávneného) bola tu už v čase podania návrhu, súd vyživovaciu povinnosť v súlade s návrhom navrhovateľky znížil počnúc dňom podania návrhu a začatia konania. t.j. dňom 07.06.2022. Keďže oprávnený je už plnoletý, bolo zmenené aj platobné miesto tak, že znížené výživné ja matka povinná platiť priamo k rukám oprávneného.

28. V súvislosti s tvrdením oprávneného, že matka zo sumy určeného výživného 175,-eur mesačne v skutočnosti platila mu od februára 2022 sumu už len 20,-eur mesačne a predtým v januári zaplatila len 50,-eur, čo aj sama matka potvrdila súd uvádza, že prípadný dlh matky ako osoby povinnej plnením vyživovacej povinnosti na už doteraz určenom výživnom nemožno vysporiadať v konaní o jeho znížení, ale to môže byť len vecou a predmetom prípadného exekučného konania.

-8-

4Pc/6/2022

29. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak, keďže na iné rozhodnutie o trovách konania nebol návrh ani zákonný dôvod.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.